

РЕШЕНИЕ

№ 17609

гр. София, 23.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 25.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Александър Павлов, като разгледа дело номер **3506** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявени са иски с правна квалификация чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по подадена искова молба от С. К. Х. срещу Софийски градски съд, с която са предявени осъдителни иски за присъждане на обезщетение за периода 14.02.2017г.-14.07.2022г.:
1.за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от неполучаване на възнаграждение за работа, като съдебен заседател в размер на сумата от 21 005,00 лева.

2.за претърпени неимуществени вреди, представляващи влошаване на здравословното състояние и изпитано чувство за несправедливост в размер на сумата от 15 000,00 лева.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения:

Ищцата посочва, че след като е била одобрена с решение на СОС за съдебен заседател в Специализирания наказателен съд, на 14.02.2017г. е положила клетва и е встъпила в изпълнение на задълженията си. С решение по т.2 от протокол от 27.02.2017г. на Общото събрание на съдиите в Специализирания наказателен съд, е била освободена предсрочно на основание чл.71, ал.1, т.7 ЗСВ. Това решение е било обявено за нищожно с решение № 5179/08.04.2019г. по дело № 15357/2018г. на ВАС на РБ. Въпреки влязлото в сила съдебно решение, до изтичане на мандата ѝ, тя не е била възстановена и не е изпълнявала своите задължения като съдебен заседател в Специализирания наказателен съд, като е била лишена по този начин и от получаване на възнаграждение. Твърди, че за периода 14.02.2017г.-14.07.2022г. е претърпяла загуби от неполучаване на възнаграждение в размер на исковата сума. С незаконосъобразните действия на ръководството на Специализирания наказателен съд, са ѝ били причинени и морални вреди, представляващи страдания от несправедливото отношение, което е било проявено спрямо нея,

както и с влошаване на здравословното ѝ състояние.

В проведените открити съдебни заседания ищцата С. К. Х., поддържа исковете и моли за тяхното уважаване, като доказани и основателни.

Ответникът – Софийски градски съд, чрез процесуалния си представител М. П. е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК.

На първо място, прави възражение за изтекла погасителна давност по смисъла на чл. 110 и сл. от ЗЗД. От постановяване на решение № 2 от 27.02.2017 г. на Общото събрание на съдиите в СпНС, с което ищцата е освободена от задължението ѝ като съдебен заседател са изминали повече от пет години. При условията на евентуалност, ако съдът приеме, че погасителната давност се прилага от влизане в сила на решение № 5179/08.04.2019г. по дело № 15357/2018г. на ВАС на РБ, то давността е настъпила през месец април 2024г. Поради това, ответникът счита, че ищецът е загубил възможността да търси правата си по съдебен ред.

На втори място се твърди, че е било издадено и решение на Общото събрание на съдиите на Апелативен специализиран наказателен съд, обективизирано в протокол от 10.03.2017г., с което г-жа Х. е освободена на основание чл. 71, ал. 1, т. 7 от ЗСВ. С двете решения на Специализиран наказателен съд /закрит/ и на Апелативен специализиран наказателен съд /закрит/ г-жа Х. е била освободена от длъжност като съдебен заседател на едно и също основание, но от два различни органа, действащи като административни. Всеки един от двата акта имал самостоятелно правно действие и можел да бъде обжалван отделно от другия. В случая компетентен съд да се произнесе по отстраняването от длъжност на съдебния заседател Х. е бил Апелативен специализиран наказателен съд. Решението от 10.03.2017г. на Общото събрание на съдиите в Апелативен специализиран наказателен съд е влязло в сила, поради което Специализираният наказателен съд не е възстановил на работа като съдебен заседател г-жа Х.. Оспорват се исковете и по отношение на техния размер, както и че С. Х. е претърпяла, каквито и да било неимуществени вреди, които да стоят в пряка причинна връзка с поведението на ответника.

Предвид изложеното, ответникът моли да бъдат отхвърлени изцяло предявените осъдителни искове, както и да се присъдят разноски на процесуална защита. Обобщаващи правни доводи са изложени в писмени бележки от 05.05.2025г.

Заклучението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исквата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните доказателства, доводите на страните по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

От събраните по делото доказателства, се установи, че на 31.01.2017г. С. К. Х. е подала заявление до председателя на Столичния Общински съвет да бъде избрана за съдебен заседател в Специализирания наказателен съд /СпНС/.

С решение № 79 от 09.02.2017г. на Столичния Общински съвет, е бил одобрен списък на определените 85 кандидати за съдебни заседатели в СпНС, сред които и ищцата С. Х..

На 09.02.2017г. е било проведено Общо събрание на съдиите в Апелативен специализиран наказателен съд, на което С. К. Х. е била избрана за съдебен заседател. На 14.02.2017г. С. К. Х. е положила клетва като съдебен заседател при СпНС.

С решение по т.2 от протокол от 27.02.2017г. на Общото събрание на съдиите от Специализиран наказателен съд /СпНС/ ищцата е била освободена предсрочно от задълженията си на съдебен заседател на основание чл.71, ал.1, т.7 от ЗСВ. Всички присъстващи на общото събрание съдии гласували единодушно за предсрочното освобождаване на С. К. Х., с мотива за допуснато нарушение на чл.67, ал.3 от ЗСВ, доколкото тя не е била подала заявление за отписването ѝ като

съдебен заседател в Софийски градски съд /СГС/.

С решение № 6267/30.10.2018г., постановено по дело № 4133/2018г. на Административен съд София- град, 8 състав, е била отхвърлена жалбата на С. К. Х., срещу решение № 2 от 27.02.2017 г. на Общото събрание на съдиите в СпНС в частта, с която тя е била освободена от задълженията ѝ на съдебен заседател.

С решение № 5179/08.04.2019г. по дело № 15357/2018г. на ВАС на РБ, VI-то отделение е било отменено решение № 6267/30.10.2018г. по дело № 4133/2018г. на Административен съд София-град, 8 състав, като вместо него е била обявена нищожността на решение по т.2 от протокол от 27.02.2017г. на Общото събрание на съдиите в Специализирания наказателен съд, с което С. К. Х. е била предсрочно освободена от задълженията на съдебен заседател в Специализирания наказателен съд.

С решение № 1/10.03.2017 г. на Общото събрание на съдиите на Апелативен специализиран наказателен съд, С. К. Х. е била освободена като съдебен заседател, на основание чл.71, ал.1, т.7 от ЗСВ.

С определение № 8090/17.12.2018г. по дело № 8275/2018г. на Административен съд София-град, 49 състав е била оставена без разглеждане жалбата на С. К. Х. срещу решение № 1/10.03.2017 г. на Общото събрание на съдиите на Апелативен специализиран наказателен съд. Определението е влязло в сила на 27.01.2019г.

На проведено на 07.07.2017г. Общо събрание на съдиите в Апелативен специализиран наказателен съд, С. К. Х. не е била избрана за съдебен заседател в Специализирания наказателен съд.

Видно от приложеното експертно решение № 2136/05.11.2013г. на ТЕЛК при „Втора МБАЛ“ ЕАД, на С. К. Х. е била определена пожизнено трайно намалена работоспособност, с водеща диагноза „хипертонична болест на сърцето“; общо заболяване: артериална хипертония II степен, хипертонично сърце, ИБС- ритъмна форма. Пристъпно предсърдно мъждене. Камерна и надкамерна екстрасистолия. СН-2, захарен диабет, тип 2, КСДС, диабетна полиневропатия и макроангиопатия. Дископатия Л4-Л5-Ес1. Десностранен лумборадикулит Л5 /Ес1/. Състояние след фрактура крурис син. Деформираща спондилоартроза с трайни функционални промени, двустранно плоски стъпала.

Останалите представени от ищцата писмени доказателства- амбулаторен лист № 2507380АЕ706/14.03.2025г., медицинско направление № 3/11.03.2025г., епикриза от Медицински институт, БПЛР- Банка, в които е удостоверен здравословния статус на ищцата не се отнасят за исковия период.

В процеса са приети издадени от Софийски градски съд 84 броя справки за съдебни заседатели и получавани от тях възнаграждения в периода 14.02.2017г.-14.02.2022г.

От събраните гласни доказателствени средства, посредством разпита на свидетелката М. И. Коларска се установява, че след като С. Х. през 2017г. предсрочно е била освободена като съдебен заседател в СпНС, а впоследствие е спечелила делото не са ѝ били възлагани никакви производства в този съд. Тя се е разболяла, получила е диабет и други здравословни увреждания. Свидетелката посочва, че минималната сума, която е била изплащана на съдебните заседатели през този период е била 20, 00 лева, а максималната – 70, 00 лева на ден.

Свидетелката А. П. З. в своите показания излага, че ищцата е дългогодишен журналист в БНТ, автор на документални филми, ерудит, човек с богата професионална биография. Тя имала множество заболявания, за лечението на които са ѝ били необходими средства в размер над 100,00 лева месечно, а получавала минимална по размер пенсия. След като е била освободена, като съдебен заседател през 2017г. в Специализирания наказателен съд, С. Х. преживяла много трудно

това събитие, което дало отражение на нейното самочувствие е авторитет.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията съгласно чл.205, ал.1 АПК. След като са въведени твърдения за причинени вреди на ищеца, които са във връзка с административно действие на правораздавателен орган, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, който е подсъден на Административен съд София-град.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Пасивно легитимиран ответник срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1, т.1 ДР на АПК се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, Софийски градски съд, като юридическо лице по чл.65 от ЗСВ и правопреемник на закрития Специализиран наказателен съд /§ 59, ал.1 от ПЗР към ЗИД на ЗСВ/, се явява надлежния ответник по предявения иск с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищцата С. К. Х. извежда своята претенция за обезвреда от твърдението, че ответникът не е изпълнил решение № 5179/08.04.2019г. по дело № 15357/2018г. на ВАС на РБ, като за периода 14.02.2017г.- 14.07.2022г., поради незаконосъобразните действия на Специализирания наказателен съд /закрит/, тя е била лишена от участие по дела, съответно от възнаграждение, в качеството ѝ на съдебен заседател

От визираните по- горе предпоставки по чл.1 от ЗОДОВ могат да се изведат две хипотези на ангажиране на отговорността за вреди в резултат на административна дейност – причинени от незаконен акт /който от своя страна би могъл да бъде унищожаем или нищожен/, както и от незаконно действие или бездействие на орган или длъжностно лице. При претендиране на вреди от незаконосъобразен административен акт, исковата претенция е допустима след отмяната му по съдебен ред или при едновременно предявяване на иска с оспорването на административния акт (чл.204, ал.1 и ал.2 от АПК). В случаите, когато вредите са причинени от незаконосъобразно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение (чл. 204, ал.4 АПК). В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване всички очертани дотук условия, правопораждащи правото по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Безспорно е, че с влязло в сила решение № 5179/08.04.2019г. по дело № 15357/2018г. на Върховния административен съд е обявена нищожността на решение № 2 по протокол от

27.02.2017г. на Общото събрание на съдиите в СпНС, с което С. Х. е освободена, като съдебен заседател. На същото основание и предсрочното освобождаване на ищцата, като съдебен заседател в СпНС е било взето и решение на 10.03.2017г. от Общото събрание на съдиите от Апелативния специализиран наказателен съд. Този административен акт е влязъл в законна сила на 24.01.2019г., след като с определение № 8090/17.12.2018 г. по дело № 8275/2018г. по описа на АССГ е оставена без разглеждане жалбата на Х. срещу решение от 10.03.2017 г., с което тя е била освободена като съдебен заседател, на основание чл. 71, ал. 1, т. 7 от ЗСВ.

Един акт, респ. действие или бездействие са незаконни, когато противоречат на закона или на друг нормативен акт или когато не са предвидени в него, т. е. при липса на законово основание. Съдебната практика - т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2004г. по т. дело № 3/2004г. на ОСГК на ВКС на РБ, както и доктрината, приемат за незаконни действия или бездействия само "фактическите" такива, т.е. тези, които произтичат пряко от правна норма и не са опосредени с издаване на административен акт.

Не се оспорва от ответника, че за периода 14.02.2017г.- 14.07.2022г., С. К. Х. не е участвала в съдебни заседания, в качеството ѝ на съдебен заседател. Дори и да е налице такова фактическо действие по изключване от разпределение от модула за случаен подбор на съдебни заседатели, то това действие се основава на влязъл в сила административен акт, а именно: решение по т.1 от протокол от 10.03.2017г. на Общото събрание на съдиите на Апелативния специализиран наказателен съд, чиято незаконосъобразност не е установена по съдебен ред. След предсрочното освобождаване на ищцата, тя не е била избирана повторно за съдебен заседател с решение на Общото събрание на съдиите от Апелативен специализиран наказателен съд.

На следващо място, с оглед въведеното правило за случаен подбор на съдебните заседатели, чрез електронно разпределение – чл.72, ал.2 от ЗСВ, недоказано е твърдението на ищцата, че неопределянето ѝ за съдебен заседател през процесния период се дължи единствено на незаконни действия на ръководството на Специализирания наказателен съд по предсрочното ѝ отстраняване, с решението по т.2 от протокол от 27.02.2017г. на Общото събрание на съдиите в СпНС. Липсва „бездействие по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт", което ответникът да е извършил, за да се може да се ангажира неговата отговорност по реда на чл.204, ал.4 АПК. Както вече се изложи, лишаването на ищцата от участие по дела, съответно от възнаграждение, в качеството ѝ на съдебен заседател, се дължи на решението по т.1 от 10.03.2017г. на Общото събрание на съдиите в Апелативния специализиран наказателен съд, което е действителен акт, не е опорочено под формата на нищожност и е породило правни последици, както и на липсата на извършен след това избор по реда на чл.68б, т.2 ЗСВ.

На второ място, освен незаконосъобразността на действието, за наличието на непозволено увреждане, следва да се установи настъпила вреда, която е в пряка причинна връзка с деянието. В процеса не се доказва, че в патримониума на ищеца са настъпили имуществени вреди.

Субективното право на обезщетение възниква само, ако претърпените загуби или пропуснати ползи са непосредствена последица от незаконосъобразния акт на административен орган. В настоящият казус такава пряка и непосредствена причинна връзка не съществува.

Съгласно чл.4 ЗОДОВ, дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Съгласно теорията и съдебната практика, "пряка и непосредствена" е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно - следствена връзка, която съществува между тях. Пряка последица означава директно въздействие

върху правната сфера на увредения, т. е. увреденото лице не би претърпяло вредите, ако административният орган или длъжностните лица бяха действали съобразно закона. Под преки вреди следва да се разбират само тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат.

Съгласно чл. 73, ал. 2 от ЗСВ, възнаграждението на съдебните заседатели за всеки заседателен час се определя въз основа на действително отработените часове за деня, които съответстват на времетраенето на съдебното заседание до обявяването на съдебния акт, включително и за започнат час. В ал. 4 от тази разпоредба е определен размерът на възнаграждението на съдебния заседател. От представените по делото 84 броя справки за съдебни заседатели, получили възнаграждения за периода 14.02.2017г.-14.02.2022г., не е възможно да се установи с категоричност в колко заседания би участвала С. К. Х., тъй като съдебните заседатели не се избират пропорционално един спрямо друг, а на случаен принцип. Освен това всяко дело в посочения период е било разглеждано с различна продължителност в часови диапазони. Следователно, възнаграждението на съдебни заседатели се дължи за заседателен ден, в съответствие с времетраенето на съдебното заседание. Съществува вероятност по делото, по което е разпределен съдебният заседател да не се проведе нито едно заседание, напр. при прекратяване на производството или да е имало обективна пречка конкретният съдебен заседател да не участва в заседанията по това дело, а да участва резервният съдебен заседател и т.н. Не е възможно да се приеме, че претендираната сума от 21 005,00 лева представлява средноаритметично изчисляване на базата на получените възнаграждения от съдебните заседатели, посочени в приложените справки. Т. пресмятане не би могло да се направи, доколкото въобще е неясно в колко заседания би участвала ищцата, каква би била тяхната продължителност и т.н. От друга страна, съгласно чл.69, ал.1 ЗСВ, мандатът на съдебните заседатели е 4 години. Исковата претенция е с краен момент на периода- 14.07.2022г., като за времето от 14.02.2021г. до 14.07.2022г. няма данни, ищцата да е била избрана за втори мандат в същия съд. Дори и да се приеме за доказано, че С. К. Х. е претърпяла неимуществени вреди, то липсва пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с незаконосъобразно фактическо бездействие на ответника.

В заключение, не са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на Софийски градски съд на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и за присъждане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, настъпили от негово незаконосъобразно бездействие в периода 14.02.2017г.-14.07.2022г.

При този изход на спора в полза на ответника следва да се присъдят разноските, които представляват юрисконсултско възнаграждение за осъществено процесуално

представителство от М. П. и се определят в размер на сумата 100,00 /сто/ лева, съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във връзка с чл.10, ал.4 от ЗОДОВ и съобразно фактическата и правна сложност на спора.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град.** II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявените от С. К. Х. срещу Софийски градски съд искове с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за периода 14.02.2017г.-14.07.2022г. за претърпени имуществени вреди в общ размер на сумата от 21 005, 00 /двадесет и една хиляди и пет/ лева, както и на обезщетение за причинени неимуществени вреди на стойност от 15 000, 00 /петнадесет хиляди/ лева.

ОСЪЖДА С. К. Х. ЕГН [ЕГН] със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.5, ап.14, да заплати на Софийски градски съд с адрес: [населено място], [улица], сумата от 100,00 /сто/ лева, на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

ПРЕПИС от акта да се връчи на страните на основание чл.138 АПК.

Съдия: